

แผนพัฒนาการศึกษา
(พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ของ
กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจิก อำเภอศรีวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
กระทรวงมหาดไทย

คำนำ

แผนพัฒนาการศึกษา กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจิก เป็นการวางแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการพิจารณาและกำหนดแนวทาง การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย นโยบายของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวางแผนจึงจัดเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้หน่วยงานบรรลุจุดมุ่งหมาย โดยใช้ยุทธศาสตร์การ พัฒนาที่เหมาะสม รวมทั้งการใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ทั้งในปัจจุบัน และอนาคต มีการปฏิบัติตามแผนงาน โครงการที่กำหนดให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ในช่วงเวลาที่กำหนด มีการควบคุม ติดตามวัดและประเมินผลโครงการบริหารจัดการศึกษาตามแผนงานโครงการนั้น ซึ่งจะต้องเป็นการบริหาร จัดการที่ดี มีความโปร่งใส และพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบทั้งโดยหน่วยงานและประชาชน

กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจิก

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมา	๑
นิยามสำคัญ	๒
ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี	๓
วิสัยทัศน์	๔
พันธกิจ	๔
เป้าประสงค์	๕
รายละเอียดตัวชี้วัด	๙
บทที่ ๒ ผลการจัดการศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา	๑๔
บทที่ ๓ ยุทธศาสตร์แลกลยุทธ์	๑๙
บทที่ ๔ บัญชีโครงการ/กิจกรรม	๒๑
บทที่ ๕ การติดตามและประเมินการนำแผนพัฒนาสี่ปีไปสู่การปฏิบัติ	๓๙

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือว่าเป็นองค์กรที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคน รวมถึงการส่งเสริมทำนุบำรุง ศาสนา และอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี ที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น เพราะเป็นหน่วยราชการที่ใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด โดยมีอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนและหลากหลาย

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๑๖ ให้เทศบาลเมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

- (๑) การส่งเสริม การฝึก และการประกอบอาชีพ
- (๒) การจัดการศึกษา
- (๓) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
- (๔) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (๕) การส่งเสริมกีฬา

ตามแผนการกระจายอำนาจฯ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องรับการถ่ายโอนกิจการด้านการจัดการศึกษา ทั้งการจัดการศึกษาในระบบ และนอกระบบ จากหน่วยงานต่างๆ ให้เป็นไปตามความพร้อม ความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจิก ได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการของแต่ละท้องถิ่น ทั้งนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีภารกิจจัดการศึกษาประการใดประการหนึ่ง หรือทั้ง ๕ ประการ ดังนี้

๑. การจัดการศึกษาปฐมวัย
๒. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. การจัดบริการให้ความรู้ด้านอาชีพ
๔. การจัดการส่งเสริมกีฬา นันทนาการ และกิจกรรมเด็กเยาวชน
๕. การดำเนินงานด้านการศาสนา การบำรุงศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น

และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

การวางแผนการพัฒนาศึกษา มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นแผนพัฒนาที่มุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการศึกษา ให้มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึงประสงค์ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อพิจารณาที่สำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาศึกษาสี่ปี (๒๕๖๑ -๒๕๖๔) ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองจิก คือ **ประการแรก** เรื่องความเสมอภาคของ ประชาชนในการรับบริการ

โดยเฉพาะผู้ยากจน ผู้ด้อยโอกาสจะต้องได้รับการพัฒนาที่ทัดเทียมกับบุคคลทั่วไป **ประการที่สอง** เรื่องความพร้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องวิเคราะห์ศักยภาพและความพร้อมของตนเองภายใต้เกณฑ์ความพร้อมที่กำหนด

ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาการศึกษา ศาสนา ประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมมีคุณภาพและได้มาตรฐาน **ประการสุดท้าย** การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นรวมทั้งชุมชน และองค์กรต่างๆ ทั้งนี้ เพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้อย่างเต็มศักยภาพอันจะส่งผลให้การพัฒนาการศึกษา ศาสนา ประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม มีความหลากหลาย มีความเหมาะสม และเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง

นิยามสำคัญ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันและถือปฏิบัติในแนวเดียวกันตามแผนพัฒนาการศึกษา จึงได้นิยามคำสำคัญที่เกี่ยวข้องในแผนพัฒนาการศึกษา ไว้ดังนี้

“แผนพัฒนา” หมายความว่ารวมถึง แผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี

“แผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี” หมายถึง แผนพัฒนาการศึกษาที่กำหนดแนวทางการพัฒนาการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งแสดงวิสัยทัศน์ ภารกิจ/พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาภายในสี่ปี บัญชีโครงการ/กิจกรรม โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

“วิสัยทัศน์” หมายถึง การกำหนดความคาดหวัง หรือภาพการจัดการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมในอนาคตขององค์การบริหารส่วนตำบล

“ภารกิจ/พันธกิจ” หมายถึง กรอบหรือแนวทางปฏิบัติ/การดำเนินงานอย่างกว้างๆ เพื่อให้บรรลุถึงวิสัยทัศน์

“วัตถุประสงค์” หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

“เป้าหมาย” หมายถึง สิ่ง que แสดงถึงปริมาณหรือคุณภาพ หรือมาตรฐานของความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์

“ศักยภาพของแผนงานการศึกษา” หมายถึง คน เงิน วัสดุ และการจัดการ ดังนี้

- คน ได้แก่ ศักยภาพในการบริหารการศึกษา ของ นักบริหารการศึกษา นักวิชาการศึกษา บุคลากรทางการศึกษาและอัตรากำลังทางด้านบุคลากรของแผนงานการศึกษา

- เงิน ได้แก่ รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล รายได้จากรัฐ รวมทั้งเงินที่ได้รับสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ ที่จัดสรรเป็นงบประมาณ รายจ่ายสำหรับบริหารจัดการของแผนงานการศึกษา

- วัสดุ ได้แก่ สิ่งของ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ที่ดิน อาคาร สถานที่ ที่จะตอบสนองความต้องการในการดำเนินงานของแผนยุทธศาสตร์

- การจัดการ ได้แก่ ศักยภาพของผู้บริหาร หมายถึง ความรู้ความสามารถในการจัดโครงสร้างการบริหารตลอดจนวิสัยทัศน์ทางการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

สรุปการวางแผนที่ดีย่อมส่งผลให้เกิดประโยชน์ ดังต่อไปนี้

๑) **บรรลุจุดมุ่งหมาย** (Attention of Objectives) การวางแผนทุกครั้งจะมีจุดหมายปลายทาง เพื่อให้องค์กรบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ การกำหนดจุดมุ่งหมายจึงเป็นงานขั้นแรกของการวางแผน

๒) **ประหยัด** (Economical Operation) การวางแผนเกี่ยวข้องกับการใช้สติปัญญาเพื่อคิดวิธีการ ให้องค์กรบรรลุถึงประสิทธิภาพ เป็นการให้งานในฝ่ายต่างๆ มีการประสานงานกันดี กิจกรรมที่

ดำเนินมีความต่อเนื่องกัน ก่อให้เกิดความเป็นระเบียบในงานต่าง ๆ ที่ทำซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่างๆ อย่างคุ้มค่านับว่าเป็นการลดต้นทุนที่ดี

๓) ลดความไม่แน่นอน (Reduction of Uncertainty) การวางแผนช่วยลดความไม่แน่นอนในอนาคตลงเพราะการวางแผนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคต การวางแผนที่มีประสิทธิภาพ เป็นผลมาจากการวิเคราะห์พื้นฐานของข้อเท็จจริงที่ปรากฏขึ้น แล้ว ทำการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคตและได้หาแนวทางพิจารณาป้องกันเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นไว้แล้ว

๔) เป็นเกณฑ์ในการควบคุม (Basis of control) การวางแผนช่วยให้ผู้บริหารได้กำหนดหน้าที่การควบคุมขึ้น ทั้งนี้เพราะการวางแผนและการควบคุมเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออก เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการคู่กันอาศัยซึ่งกันและกัน กล่าวคือถ้าไม่มีการวางแผนก็ไม่สามารถมีการควบคุม

๕) ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ (Encourages innovation and Creativity) การวางแผนเป็นพื้นฐานด้านการตัดสินใจและเป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดแนวความคิดใหม่ๆ (นวัตกรรม) และความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้เนื่องจากขณะที่ฝ่ายจัดการมีการวางแผนกันนั้นจะเป็นการระดมปัญญาของคณะผู้ทำงานด้านการวางแผนทำให้เกิดความคิดใหม่ๆ และความคิดสร้างสรรค์ นำมาใช้ประโยชน์แก่องค์กรและยังเป็นการสร้างทัศนคติการมองอนาคตระหว่างคณะผู้บริหาร

๖) พัฒนาแรงจูงใจ (Improves Motivation) ระบบการวางแผนที่ดีจะเป็นการบ่งชี้ให้เห็นถึงความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานของผู้บริหาร และยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นในกลุ่มคนงานด้วย เพราะเขารู้อย่างชัดเจนว่าองค์กรคาดหวังอะไรจากเขาบ้าง นอกจากนี้ การวางแผนยังเป็นเครื่องมือฝึกและพัฒนาแรงจูงใจที่ดีสำหรับผู้บริหารในอนาคต

๗) พัฒนาการแข่งขัน (Improves Competitive Strength) การวางแผนที่มีประสิทธิภาพ ทำให้องค์กรมีการแข่งขันกันมากกว่าองค์กรที่ไม่มีการวางแผนหรือมีการวางแผนที่ขาดประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะการวางแผนจะเกี่ยวข้องกับการขยายขอบข่ายการทำงาน เปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน ปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

๘) ทำให้เกิดการประสานงานที่ดี (Better Coordination) การวางแผนได้สร้างความมั่นใจในเรื่องเอกภาพที่จะบรรลุจุดหมายขององค์กร ทำให้กิจกรรมต่างๆ ที่จัดวางไว้มุ่งไปที่จุดหมายเดียวกันมีการจัดประสานงานในฝ่ายต่างๆ ขององค์กรเพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนในงานแต่ละฝ่ายขององค์กร

ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปี

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจิก เชื่อว่าเมื่อได้มีการนำแผนพัฒนาการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลไปปฏิบัติแล้ว จะสามารถแก้ไขปัญหาการศึกษาของท้องถิ่น ตลอดจนสามารถพัฒนาศักยภาพของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ แต่การนำแผนพัฒนาการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลตามที่คาดหวังไว้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขต่างๆ หลายอย่างไม่ว่าจะเป็นเรื่องของทรัพยากรบุคคล วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้หรือเครื่องจักรกลต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงบประมาณซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมาก หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีหรือได้รับการสนับสนุนทรัพยากรดังกล่าวอย่างพร้อมสรรพแล้ว ย่อมทำให้การพัฒนาการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละยุทธศาสตร์การศึกษابรรลุผลตามที่มุ่งหวังไว้อย่างแน่นอน

๑.๑ วิสัยทัศน์

กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองจิก ส่งเสริมการจัดการศึกษา อนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม

๑.๒ พันธกิจ

๑. ส่งเสริมคุณภาพเด็ก
๒. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน
๓. จัดหาปรับปรุงและพัฒนาอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้
๔. ส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วม
๕. อนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม

๑.๓ เป้าประสงค์

เป้าประสงค์ (Goals)	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน (Baseline Data)	ค่าเป้าหมาย (Targets)					
			ปี ๖๑ -๖๕	ปี ๖๑	ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	ปี ๖๕
๑. ครูมีคุณลักษณะ ของความเป็นครูที่ดี	- จำนวนครูที่มีความสามารถในการสอน	๙	๙	๙	๑	๑	๑	๑
	- จำนวนครูที่มีคุณธรรมด้านการเสียสละ	๙	๙	๑	๑	๑	๑	๑
	-จำนวนครูที่มีคุณภาพในการปฏิบัติงาน	๙	๙	๑	๑	๑	๑	๑
	-จำนวนบุคลากรที่ขาดแคลน	๐	๒	๑	๑	-	-	-
	-จำนวนครูที่มีศักยภาพในการสอน ภาษาต่างประเทศ	๐	๑	๑	๑	๑	๑	๑
๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมี การความพร้อมของสื่อ	- อัตราส่วนของสื่อประกอบการสอนต่อเด็ก	๘ : ๑	๑๕ : ๑	๑๐ : ๑	๑๒ : ๑	๑๓ : ๑	๑๔ : ๑	๑๕ : ๑
	-อัตราส่วนของแหล่งเรียนรู้รอบด้านต่อเด็ก	๑ : ๑	๕ : ๑	๒ : ๑	๓ : ๑	๔ : ๑	๕ : ๑	๕ : ๑
๓.ผู้เรียนมีคุณภาพ	-จำนวนผู้เรียนที่มีมารยาท	๑๗๑	๑๐๐	๒๐	๒๕	๓๐	๓๕	๔๕
	-จำนวนผู้เรียนที่มีคุณภาพในการเรียนรู้	๑๗๑	๔๐	๒๕	๓๐	๓๕	๓๘	๔๐
	-จำนวนผู้เรียนที่มีการพัฒนาตนเองอย่าง สม่ำเสมอ	๑๗๑	๔๐	๒๕	๓๐	๓๕	๓๘	๔๐
	-จำนวนผู้เรียนที่มีสุขภาพแข็งแรง	๑๗๑	๔๐	๒๕	๓๐	๓๕	๓๘	๔๐

เป้าประสงค์ (Goals)	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน (Baseline Data)	ค่าเป้าหมาย (Targets)					
			ปี ๖๑ -๖๕	ปี ๖๑	ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	ปี ๖๕
๑. ครูมีคุณลักษณะ ของความเป็นครูที่ดี	- จำนวนครูที่มีความสามารถในการสอน	๙	๙	๙	๑	๑	๑	๑
	- จำนวนครูที่มีคุณธรรมด้านการเสียสละ	๙	๙	๑	๑	๑	๑	๑
	-จำนวนครูที่มีคุณภาพในการปฏิบัติงาน	๙	๙	๑	๑	๑	๑	๑
	-จำนวนบุคลากรที่ขาดแคลน	๐	๒	๑	๑	-	-	-
	-จำนวนครูที่มีศักยภาพในการสอน ภาษาต่างประเทศ	๐	๑	๑	๑	๑	๑	๑
๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมี การความพร้อมของสื่อ	- อัตราส่วนของสื่อประกอบการสอนต่อเด็ก	๘ : ๑	๑๕ : ๑	๑๐ : ๑	๑๒ : ๑	๑๓ : ๑	๑๔ : ๑	๑๕ : ๑
	-อัตราส่วนของแหล่งเรียนรู้รอบด้านต่อเด็ก	๑ : ๑	๕ : ๑	๒ : ๑	๓ : ๑	๔ : ๑	๕ : ๑	๕ : ๑
๓.ผู้เรียนมีคุณภาพ	-จำนวนผู้เรียนที่มีมารยาท	๑๗๑	๑๐๐	๒๐	๒๕	๓๐	๓๕	๔๕
	-จำนวนผู้เรียนที่มีคุณภาพในการเรียนรู้	๑๗๑	๔๐	๒๕	๓๐	๓๕	๓๘	๔๐
	-จำนวนผู้เรียนที่มีการพัฒนาตนเองอย่าง สม่ำเสมอ	๑๗๑	๔๐	๒๕	๓๐	๓๕	๓๘	๔๐
	-จำนวนผู้เรียนที่มีสุขภาพแข็งแรง	๑๗๑	๔๐	๒๕	๓๐	๓๕	๓๘	๔๐

